Gemeente Heerde

cittaslow

# Raadsvoorstel

**Raadsvergadering**
5 juli 2021
**Commissie Samenleving**
21 juni 2021

**Afdeling en opsteller**
SMV/T.Buimer
**Portefeuille**
S.J.L. Nienhuis
**Programma**
Sociaal Maatschappelijk
**Opnemen in Bestuursagenda**
nee

**Agendapunt**
6.

**Onderwerp**
Huishoudelijke ondersteuning gemeente Heerde 2022 en 2023

**De raad besluit om:**
1. Huishoudelijke ondersteuning in 2022 en 2023 te blijven bieden via de algemene voorziening schoon en leefbaar huis.
2. Bij het aanbieden van de algemene voorziening schoon en leefbaar huis een wachtlijst van 12 weken te hanteren voordat er gebruik kan worden gemaakt van de algemene voorziening. Voor inwoners in een kwetsbare situatie geldt geen wachtlijst.
3. De geschatte kostentoename van € 485.137,00 in 2022 en € 692.271,89 in 2023 te verwerken in de begroting 2022 en in de perspectiefnota, waarbij de meerkosten voor het jaar 2022 en 2023 ten laste worden gebracht van de algemene reserve.

**Inleiding**
In januari 2020 is het abonnementstarief voor algemene voorzieningen ingevoerd. Dit zorgt zowel voor minder inkomsten voor de gemeente, als voor een stijging in het aantal klanten door de aanzuigende werking vanwege het gunstige eigen bijdrage tarief. Daarnaast nemen de kosten toe als gevolg van hogere jaarlijkse stijgingen in het cao VVT (verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg). De cumulatie van deze factoren zorgt ervoor dat de uitgaven van de AVSLH voor de gemeente vanaf 2020 aanzienlijk is toegenomen en in 2022 alsook in 2023 aanzienlijk blijft toenemen ten opzichte van de begroting en perspectiefnota.

In april 2020 heeft de raad besloten om Huishoudelijke ondersteuning voor 2021 te organiseren via een algemene voorziening schoon en leefbaar huis (hierna genoemd AVSLH) via cao VVT. Daarbij is de kanttekening geplaatst dat als er onvoldoende compensatie vanuit de overheid beschikbaar zal worden gesteld, er voor 2022 een andere werkwijze en beleid gehanteerd moeten worden.

In de commissie van 1 februari 2021 is via een discussienota door de Raad kenbaar gemaakt om twee scenario’s uit te werken en ter besluitvorming voor te leggen. De uitwerking van de scenario’s zijn weergegeven in de bijlage.

**Beoogd effect**
Door dit besluit wordt vastgesteld op welke wijze huishoudelijke ondersteuning in de gemeente Heerde vanuit de Wmo voor het jaar 2022 en 2023 wordt aangeboden.

**Bevoegdheid / Juridisch kader**
Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

**Eerdere besluitvorming en kaders**
Raadsbesluit 20 april 2020 Huishoudelijke ondersteuning gemeente Heerde 2021

**Argumenten**
1.1. Eind 2020 is bekend geworden dat het Rijk niet van plan is gemeenten volledig financieel te compenseren voor de extra kosten als gevolg van het abonnementstarief in de Wmo.
1.2. De gemeente heeft zich te houden aan reële tarieven (AmvB) en kan geen tariefverlaging toepassen om de stijgende kosten beheersbaar te houden. De gemeente wordt de komende jaren vanuit de Cao VVT geconfronteerd met toenemende stijgende tarieven.
1.3. De toegang van de Algemene voorziening schoon en leefbaar huis is aangescherpt door het invoeren van het evaluatieprotocol.
1.4. De minimale inzet van gemiddelde 2 uur per week (HHM) voor huishoudelijke ondersteuning is vastgesteld door de Centrale Raad van Beroep. Verlaging van de gemiddelde inzet van 2 uur per week is wettelijk niet toegestaan. De gemeente Heerde kan de gemiddelde uur inzet per week niet naar beneden bijstellen om de kosten beheersbaar te maken.
1.5. Alleen door wetwijzigingen of een beslissing van de rijksoverheid kunnen juridisch houdbare veranderingen plaatsvinden waarmee de kosten beheersbaar blijven. Gezien de landelijke verkiezingen zullen veranderingen die wetswijzigingen vragen pas plaatsvinden, na de formatie van het nieuwe kabinet, in een tijdbestek van circa twee tot drie jaar.
1.6. Door het inzetten van een huishoudcoach wordt er vroegtijdig bewustwording in gang gezet.

2.1. Het inzetten van een budgetplafond is wettelijk niet toegestaan aangezien de Wmo een open eind financiering is. Een budgetplafond wordt veelal gebruik om een wachtlijst in te zetten zodra het plafond in zicht komt. Derhalve wordt er voorgesteld om geen budgetplafond te hanteren maar wel een wachtlijst.
2.2. Uit ervaring van het inzetten van een wachtlijst bij andere gemeente blijkt dat in de wachtlijst periode meer bewustwording ontstaat wat soms leidt dat inwoners het huishouden op andersoortige manier organiseren.
2.3. Bij het inzetten van een wachtlijst moeten er uitzonderingen worden gemaakt in het geval van inwoners in een kwetsbare situatie.
2.4. Er is geen wettelijke termijn bepaald voor het inzetten van een wachtlijst voor algemene voorzieningen binnen de Wmo. Een wachtlijst van 12 weken wordt door het college als reëel gezien om bewustwording op gang te zetten, waarbij inzet van de huishoudcoach in deze periode wenselijk is. Inwoners in een kwetsbare situatie worden uitgezonderd van de wachtlijst.
2.5. Het inzetten van een wachtlijst levert, naast het bewustwording principe, in 2022 een vermindering op de uitgaven van €42.000,00 en in 2023 een vermindering op de uitgaven van €87.000,00 (bijlage paragraaf 6.3).
2.6. Het inzetten van het scenario Cao schoonmaak binnen de AVSLH heeft geen voorkeur aangezien de financiële voordelen niet opwegen tegen de tegenargumenten (zie bijlage paragraaf 5.2).

3. Het voortzetten van de huidige AVSLH, waarbij er een wachtlijst wordt gehanteerd, leidt tot meerkosten ten opzichte de perspectiefnota. Deze meerkosten voor 2022 en 2023 zullen via de perspectiefnota ten laste worden gebracht van de algemene reserve.

**Kanttekeningen**

1. Vanuit overleg met VWS is naar voren gekomen dat VWS overweegt om de gemeenten inzake de stijgende kosten een extra compensatie aan te bieden. Wanneer en of dit zal plaatsvinden is niet bekend. Mogelijk dat men eerst de uitkomsten van de monitor abonnementstarief over het jaar 2020 af wil wachten (beschikbaar in het najaar van 2021) en deze inzichten wil betrekken bij de raming voor de te bieden compensatie per 2022.
2. Het college geeft aan dat de cao schoonmaak nadrukkelijk overwogen zal worden indien mocht blijken dat rijk na 2023 geen mogelijkheden geeft voor financiële verlichting (zoals extra financiële compensatie of meer wettelijke regelruimte). Mocht het scenario voor het inzetten van de Cao schoonmaak niet voldoende financiële soelaas bieden, dan zal het college ook overwegen om een scenario zoals bijvoorbeeld een inkomenstoets respectievelijk een "harde" budgetplafond in te stellen.

**Geld**

In bijlage 1 is in hoofdstuk 6 een financiële uiteenzetting gegeven van de scenario's. De geschatte kostentoename van €485.137,00 in 2022 en € 692.271,89 moeten verwerkt in de perspectiefnota. Bij de geschatte kostentoename is er rekening gehouden met:

- Het verwachte effect van 30% minder instroom door het inzetten van de huishoudcoach (zie bijlage 3 onder paragraaf 6.2).
- Het inzetten van een wachtlijst van 12 weken wat leidt tot een geprognotiseerde vermindering in de uitgaven in 2022 van €42.000,00 en in 2023 een vermindering op de uitgaven van €87.000,00 (bijlage 3 paragraaf 6.3).

De meerkosten door de geschatte kostentoename voor het jaar 2022 en 2023 zullen via de perspectiefnota ten laste worden gebracht van de algemene reserve.

**Communicatie**

Het invoeren van een wachtlijst per 1-1-2022 zal tijdig gecommuniceerd worden via de sociale media.
Bij het tot stand komen van dit besluit is de adviesraad sociaal domein betrokken. Er is door het college om een reactie gevraagd op het voorgenomen besluit welke in bijlage 2 is weergeven. De ASD Heerde adviseert om de wachtlijst zo kort mogelijk te houden en voornamelijk in te richten voor inwoners, voor wie bezinning en het anders organiseren van het huishouden tot het laten vervallen van de vraag om hulp en ondersteuning kan leiden. Het tijdig inzetten van de huishoudcoach speelt hierbij een grote rol. Daarnaast vragen ze aandacht voor goede inclusieve communicatie. Het college zal de adviezen meenemen in de uitwerking van het besluit.

**Inclusiviteit**

Het aanbieden van huishoudelijke ondersteuning aan inwoners met een beperking draagt eraan bij dat men kan blijven meedoen in onze samenleving.

**Cittaslow**

De gemeente Heerde zal altijd kwalitatief goede huishoudelijke ondersteuning inkopen.

**Inkoop en SROI**

Na besluitvorming zullen er afspraken gemaakt worden met de huidige gecontracteerde aanbieders binnen de bestaande raamovereenkomst.

**Uitvoering**

De invoering van de wachtlijst bij de AVSLH zal starten op 1-1-2022.

**Advies commissie(s)**
Dit wordt ingevuld nadat het advies is behandeld in de commissievergadering.

Heerde, 25 mei 2021

Het college van Heerde
drs. J.W. Wiggers , burgemeester
B. van Zuthem , gemeentesecretaris

**Bijlagen:**
1. Raadsbesluit Huishoudelijke ondersteuning gemeente Heerde 2022 en 2023
2. Bijlage Huishoudelijke ondersteuning gemeente Heerde 2022 en 2023.
3. Advies Adviesraad Sociaal Domein gemeente Heerde inzake Huishoudelijke ondersteuning gemeente Heerde 2022 en 2023.